

**HUR LÄR SIG GYMNASISTER SVENSKA MED
HJÄLP AV SMARTA APPARATER VID ETT
GYMNASIUM I MELLERSTA FINLAND**

Laura Luoma & Sini Narsakka

Kandidatavhandling i svenska
Jyväskylä universitet
Institutionen för språk

Humanistinen tiedekunta	Kielten laitos
Tekijä: Laura Luoma ja Sini Narsakka	
Työn nimi: Hur lär gymnasister svenska med hjälp av smarta apparater vid ett gymnasium i mellersta Finland	
Ruotsin kieli	Kandidaatintutkielma
Kevät 2016	Sivumäärä: 34 + 3
<p>Tutkielman tarkoituksena oli selvittää älylaitteiden eli älypuhelimien, tabletin ja kannettavan tietokoneen käyttöä lukiolaisten ruotsin kielen oppimisessa, erityisesti sanaston oppimisessa. Tutkimuksen tavoitteena oli kartoittaa millaisissa tilanteissa älylaitteita hyödynnetään ruotsin kielen opiskelussa lukiossa. Lisäksi haluttiin selvittää käyttävätkö lukiolaiset yhä kirjamuotoisia sanakirjoja ja miten lukiolaiset etsivät tietoa tai ottavat selvää sanojen merkityksistä.</p> <p>Tutkimukseen osallistui 26 lukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaa. Tutkimus toteutettiin kevättalvella 2016 kyselylomakkeen avulla. Kyselylomake koostui sekä monivalintaväittämistä että avoimista kysymyksistä. Tutkimustulokset analysoitiin sekä laadullisia että määrällisiä menetelmiä käyttäen.</p> <p>Tutkimustulokset osoittivat, että lukiolaiset hyödyntävät älylaitteita ruotsin kielen oppimisessa ahkerasti ja käyttävät kirjamuotoisten sanakirjojen sijaan enimmäkseen Internetissä olevia sanakirjoja. Älylaitteita käytetään eniten apuna sekä suomen- että ruotsinkielisten sanojen merkitysten selvittämiseen ja kääntämiseen, mutta myös kielioppitehtäviin. Pienestä otannasta johtuen tutkimuksen tuloksia ei voida yleistää. Tutkimuksen tulokset tarjoavat kuitenkin tuleville opettajille tietoa siitä, miten nuoret hyödyntävät älylaitteita ruotsin kielen ja sanaston oppimisessa.</p>	
Asiasanat: smarta apparater, ordinlärning, språkinlärning, digitalisering, ordbetydelser	
Säilytyspaikka: JYX	
Muita tietoja	

INNEHÅLL

1 INLEDNING	5
1.1 Syfte och forskningsfrågor.....	6
2 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER.....	7
2.1 Begreppsdiskussion	7
2.1.1 Informations- och kommunikationsteknik och smarta apparater.....	7
2.1.2 Digital kompetens	7
2.1.3 Inlärningsomgivning	8
2.1.4 Ordinlärning och inlärningsprocess	8
2.2 Digitala nativer	9
2.3 Användning av digitala medel i undervisning	9
2.4 Tidigare forskning om ordinlärning.....	11
3 MATERIAL OCH METOD.....	14
3.1 Materialinsamling	14
3.2 Metod och materialinsamling	15
4 RESULTAT	17
4.1 Elevernas bakgrundsinformation och användning av smarta apparater	17
4.1.1 Att använda skolans apparater på lektionerna i allmänhet.....	19
4.2 Användningsvanor på svensklektionerna i skolan.....	20
4.2.1 De situationer där informanterna använder smarta apparater på svensklektionerna.....	23
4.3 Att använda smarta apparater i inlärning av svenska på fritiden.....	24
4.3.1 Hur tar eleverna reda på ordbetydelser?.....	26
5 DISKUSSION	29
5.1 Validitet och reliabilitet	30
6 AVSLUTNING	32
LITTERATUR	33

BILAGA 1 35

1 INLEDNING

Användning av informations- och kommunikationsteknik har blivit en stor del av människors vardagliga liv. Enligt Statistikcentralens redogörelse (2015) använder 87 procent av finländska 16 – 89-åringar Internet, och mobiltelefonerna har blivit allmännare i Finland. Redogörelsen visar att pekplattor användes i 42 % av de finländska hushållen och smarttelefoner användes i 69 % av de finländska hushållen våren 2015. (Statistikcentralen 2015)

Speciellt bland ungdomar spelar användning av smarta apparater idag en viktig roll. På våra svensklektioner i början av 2010-talet var det förbjudet att använda mobiltelefoner eller andra digitala medel i klassrummet. Utan lärarens tillstånd var det inte acceptabelt att söka information på nätet. Vid speciella tillfällen när man skulle redogöra för betydelsen hos nya ord i lärarens utvalda artiklar i undervisningen var det godtagbart att utnyttja digitala medel.

Under de senaste åren har de smarta apparaterna börjat utnyttjas inom undervisningen. Grunderna för gymnasiets läroplan 2015 framhäver den tekniska utvecklingen i undervisningen. (Utbildningsstyrelsen 2015: 14-16) Det finns ett aktuellt behov av kunskap hur digitala medier kan användas i undervisningen och hur de påverkar inlärningen. Finns det skillnader i användning av digitala medel hos gymnasieeleverna och vad som kan hända i framtiden när det gäller digitalisering?

Vi är blivande svensklärare och vi kartlägger hurdana användningsvanor av smarta apparater ungdomar har i dagens samhälle. Fokus ligger på ordinlärning, men vi granskar också andra användningssätt i språkinlärning i svenska. När vi började i gymnasiet fick gymnasisterna mindre handledning av lärarna och tog mer eget ansvar för studierna. Det var också en av orsakerna varför vi ville undersöka gymnasieelevernas erfarenheter och användning av smarta apparater. Mängden av självstudier kan påverka användningen av smarta apparater och digitala medel.

1.1 Syfte och forskningsfrågor

Syftet med avhandlingen är att undersöka hur mycket och på vilket sätt gymnasieeleverna använder smarta apparater i svenskämnet såväl i skolan som på fritiden. Vi utreder om det finns skillnader mellan könen i användning av smarta apparater i samband med inläring av svenska. Vi kartlägger även om eleverna fortfarande använder ordböcker i pappersform när de vill reda ut ordets betydelse.

Syftet med föreliggande avhandling är att bidra till en ökad förståelse av hur smarta apparater kan användas i språkinläring. Våra eventuella hypoteser är att Internet används som hjälpmedel vid ordinläring i svenska och att ungdomarna utnyttjar mycket smarta apparater och att man använder sällan fysiska ordböcker. Därtill tror vi att ordinläring är mångsidigare och det mer sannolikt att upptäcka nya ord. Med hjälp av följande frågor syftar vi till att bekräfta om våra hypoteser stämmer:

1. Använder gymnasisterna smarta apparater i sin inläring av svenska? I så fall, hur?
2. Använder gymnasieeleverna fortfarande ordböcker i pappersform i samband med studierna i svenska?
3. Hur tar eleverna reda på vad olika ord betyder?
4. Finns det skillnader mellan könen när det gäller att ta reda på ordbetydelser?

2 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

I detta kapitel redogör vi för begreppen *informations- och kommunikationsteknik*, *smarta apparater*, *digital kompetens*, *ordinläring*, *inlärningsprocess* och *inlärningsomgivning*. Därefter presenterar vi två begrepp: *diginativer* och *den nya nätgenerationen*. Därtill presenteras de möjliga utmaningar som språkundervisningen antagligen kommer att möta beträffande digitaliseringen. Grunderna för gymnasiets läroplan 2015 betonar användningen av ny informations- och kommunikationsteknologi i undervisningen.

2.1 Begreppsdiskussion

I detta kapitel redogör vi för de centrala begreppen i vår avhandling.

2.1.1 Informations- och kommunikationsteknik och smarta apparater

Informations- och kommunikationsteknik betonar kommunikationen mellan människor som informationsteknik möjliggör. Informationsteknik innebär att man utnyttjar datorer och Internet för informationshantering och kommunikation via sociala medier. (Svenska Akademiens ordlista 2016) I denna avhandling används begreppet *smarta apparater* om smarttelefoner, pekplattor, bärbara datorer och bordsdatorer.

2.1.2 Digital kompetens

Digital kompetens är ett viktigt begrepp när det gäller inläring med hjälp av informations- och kommunikationsteknik. Hallberg & Jonsson (2012: 1) använder Europeiska kommissionens definition för digital kompetens enligt följande:

Digital kompetens innebär säker och kritisk användning av informationssamhällets teknik i arbetslivet, på fritiden och för kommunikationsändamål. Den underbyggs av grundläggande IKT-färdigheter, dvs. användning av datorer för att hämta fram, bedöma, lagra, producera, redovisa och utbyta information samt för att kommunicera och delta i samarbetsnätverk via Internet (Europeiska kommissionen 2007:7)

Kozma (2003: 2) konstaterar att enligt President's Information Technology Advisory Committee (PITAC 1999) har informations- och kommunikationsteknik blivit en integrerad del av våra arbetsplatser, skolor och hushåll. Den har förändrat vårt sätt att leva, arbeta, leka och lära. Den här utvecklingen kräver också att människor ska kunna förvärva nya färdigheter som svar på förändrade omständigheter, bedöma sina egna behov av lärande och utveckling och lära sig under hela sin livstid. OECD (2001: 2) betonar den livslånga inlärningsens roll i samhället.

2.1.3 Inlärningsomgivning

I denna avhandling betyder inlärningsomgivning den plats eller omgivning där inläringen äger rum i. Omgivningen har betydelse för inlärningsresultaten. (Tornberg 2009: 124, 125) Tornberg (2009: 125) diskuterar om inlärningsprocessen i ordinläring och omgivningens betydelse för inläring. Omgivningen och inläringssituationen inverkar på ordinläring och studieresultat. Speciellt sådana människor som utnyttjar minneskoder eller plockar fram ord med hjälp av minneskoder på ett ordförhör kan lida av minnesförlust:

Det finns rent av en risk att köksbordet och kvälllampans sken, d.v.s. den yttre situationen i vilken orden kanske lärdes in kommer att utgöra det sammanhang i vilket ordlistan ingår. Eleven som beklagar sig efter att ha presterat dåligt på ett ordförhör och som säger "jag kunde alla orden igår kväll", skulle förmodligen ha haft ett bättre resultat om ordförhöret hade ägt rum vid hans/hennes köksbord. (Tornberg 2009: 125)

2.1.4 Ordinläring och inlärningsprocess

Ordinlärningsprocessen betyder i denna avhandling de kognitiva förändringar som sker i hjärnan samtidigt då människan kodar in information. Tornberg (2009) har forskat kring och skrivit om ordinläring och minnets system, d.v.s. hurdana kognitiva förändringar som sker i hjärnan när man lär sig något nytt. Tornberg beskriver ordinläring som process och framhäver att man vanligen tänker att man kan ett ord när man kan böja, uttala eller stava det och själv använda ordet. Enligt Risager (2006) lägger människor in personliga erfarenheter i orden när de lär sig nya ord, m.a.o. orden är personligt färgade. (Tornberg 2009: 121)

2.2 Digitala nativer

Hautala & Jyrkkänen (2011: 2) konstaterar att barn och ungdomar enligt Prensky (2001) är så kallade digitala nativer eftersom de har vuxit upp mitt i den digitala explosionen, medan den äldre generationen har blivit tvungna att lära och anpassa sig till den digitala världen. Prensky beskriver sådana människor som digitala invandrare.

Our students today are all "native speakers of the digital language of computers, video games and the Internet. (---) So what does that make the rest of us? Those of us who were not born into the digital world but have, at some later point in our lives, become fascinated by and adopted many or most aspects of the new technology are, and always will be compared to them, Digital Immigrants. (Prensky 2001: 1-2)

Palfrey & Gasser (2008) har forskat i den generation som föddes in i den digitala världen. De påstår att det har hänt en digital explosion. De frågar vad identitetens betydelse är för de unga människor som har tusentals *online*-profiler. Det här argumentet baserar sig på en omfattande undersökning som innehåller intervjuer med *diginativer* runt om i världen. Den nya generationen som har fötts in i en värld med digital teknik kallas för *den nya nätgenerationen*. Tapscott (2009: 18) konstaterar att för denna generation är den nya digitala tekniken en lika självklar del av livet som att andas.

With assimilation, kids came to view technology as just another part of their environment, and they soaked it up along with everything else. For many kinds, using the new technology is as natural as breathing. As Andy Putschoegl is quoted as saying in *Growing Up Digital*, 'I was born using an Apple computer.' (Tapscott 2009: 18)

2.3 Användning av digitala medel i undervisning

Undervisningsstyrelsen (2010) har erkänt den nya digitala teknologins betydelse. Med hjälp av teknologin har det varit möjligt att skapa nya sociala innovationer och bruk. Särskilt ungdomar har utnyttjat den här utvecklingen. Den digitala utvecklingen kan även skapa nya sätt att undervisa. Inläringen sker på olika platser, i helt nya former och det här erbjuder nya utmaningar och möjligheter för lärandet. Såsom vanliga böcker ger digitala omgivningar samma centrala färdigheter som varje samhällsmedlem måste ha i framtiden. Sådana färdigheter innebär både förmågan att använda information, informations- och kommunikationsteknik och att kunna tänka kritiskt. (Undervisningsstyrelsen 2010: 4).

Ouakrim-Soivio (2010) diskuterar datorgenerationen och hur den här generationen utmanar våra uppfattningar om lärande. Hon nämner Tapscott som är en föregångsman inom temat *digitala nativer* (se 2.1) och betonar att skolan måste förnyas samtidigt med ungdomarna, men påpekar samtidigt att man inte får glömma dem som inte hänger med i den digitala utvecklingen. Det är viktigt att skolan följer samhällets utveckling. Enligt Ouakrim-Soivio (2010: 41) är ungdomarna för första gången auktoriteter och leder den digitala revolutionen. Tapscott (2009: 53) har upptäckt samma fenomen. Den nya nätgenerationen är en del av den digitala förändringen: *Net gens is driving the transformation in lots of ways. They're putting 100 million blogs online (...)* Ouakrim-Soivio (2010: 43) konstaterar även att informations- och kommunikationstekniken är en del av den dagliga undervisningen. Ouakrim-Soivio (2010: 42, 45) refererar Tapscott och den paneldiskussionen som ordnades i samband med evenemanget World Skills i Kanada sommaren 2009. I diskussionen kom det fram att barn och unga har en hög intelligenskvot och bättre inlärningsresultat än någonsin tidigare.

Undervisningsstyrelsen i Finland (2015) har planerat nya grunder för läroplanen för grundskolan och gymnasiet. Målet med att utnyttja digitala medel i undervisningen kommer tydligt fram i grunderna. Att lära sig använda och att dra nytta av digitala apparater i inlärningen är en av de viktigaste betoningarna i läroplanen.

I lösningar som gäller studiemiljöerna är det skäl att beakta att lärandet sker i varierande situationer och på många olika platser. (...) Studiemiljöerna ska vidgas till sammanhang utanför läroanstalten bland annat med hjälp av digitala verktyg och arbetssätt. (---) De studerande ska handledas att använda digitala studiemiljöer, studiematerial och verktyg för att söka och utvärdera information i olika former och för att producera och dela ny kunskap. (Undervisningsstyrelsen 2015: 7)

Järvelä, Häkkinen & Lehtinen (2006) har satt sig in i teorin om inlärning och i användning av teknologi i undervisning. De framhäver att teknologin förnyas sig hela tiden, det vill säga nya applikationer och program produceras för att underlätta vardagslivet i skolor och på arbetet. Olika applikationer och program kan användas även som underhållning (2006: 9). Järvelä, Häkkinen & Lehtinen (2006) betonar även inlärningsstrategiernas och motivationens betydelse i inlärning.

2.4 Tidigare forskning om ordinlärning

Tornberg (2009) har undersökt om minne och ordinlärning. Minnets system och olika sätt att koda in information påverkar studieresultaten. Tornberg (2009: 121-122) ställer en fråga som är väsentlig: *Vad kan man när man kan ett ord?* Vikten av att veta om minnets olika typer respektive sätt att lära sig ord är viktigt att beakta. Järvelä, Häkkinen & Lehtinen (2006) går i samma linje med Tornberg och betonar inlärningsstrategiernas och motivationens roll i inläring.

Tornberg (2009: 92-93) har refererat till Nilssons studie (1994) om minnets system i sitt verk. Korttidsminnet kallas för arbetsminne och det används så länge som människan anser att hen behöver information. Om man läser ord inför ett prov, rabblar man oftast definitioner på ett ord eller ett begrepp. De här orden hamnar i korttidsminnet. Om orden inte används i ett annat sammanhang är det sannolikt att man glömmer bort dem. Att förhöra ord utan en personligt förknippad mening ger inte sådana resultat som inläring som fenomen kräver. (Tornberg 2009: 123, 125)

När kunskapen en gång hamnat i det semantiska minnet behöver vi inte längre komma ihåg hur och när vi lärde oss det vi minns. (---) Om man förhör ord mekaniskt för att bli godkänt i provet finns det en stor risk att ordinläringen inte är till någon nytta. (Tornberg 2009: 123, 125)

På grund av Tornbergs teorier konstaterar vi att meningen med att förbinda kognitiva teorier och inlärningsmetoder är att bevisa hur viktigt det är för läraren att förstå skillnader mellan elevernas sätt att lära sig. Det är vanligt att använda olika minnestekniker för att komma ihåg ord, och skillnaderna i dessa minnestekniker mellan människor är stora. Enligt Tornberg (2009: 126) bygger tekniken med minneskedjor på människans förmåga att skapa sig ett sammanhang med hjälp av förkunskaper och tidigare erfarenheter som associeras med varandra i personligt präglade bilder.

Tornberg (2009) betonar att det finns åtminstone fem olika huvudtyper när det gäller inlärar-typer. Alla har sina personliga sätt att koda in information. En människa som är lingvistiskt intelligent vill gärna lära sig ord genom att skriva egna historier, tillverka ordkort eller ge-

nom att konstruera egna spel. Den visuellt-spatiala människan lär sig bäst genom att kombinera bild och ord. En sådan människa använder antagligen färg och olika typer av grafik. Den logisk-matematiskt intelligenta människan gör till exempel systematiska ordlistor eller ordprogram på datorn för att lära sig ord. Om människan är musikaliskt intelligent kan hen lära sig nya ord genom att göra egna låtar eller genom att rimma. För den kroppsligt-kinestetiskt intelligenta människan är inläringen och inkodningen lättare med någon kroppsrörelse eller om man får dramatisera, d.v.s. man lär sig genom att göra någonting fysiskt. (Tornberg 2009: 130-131) Vanligen har människan flera sätt att koda in information samtidigt.

Pavicic Takac (2008) tar upp fem olika sätt att koda in information och lära sig ord. De är förknippade med inlärningsstrategier.

- Encountering new words (with sources of new words being reading, watching TV, listening to radio, conversations with native speakers, textbooks...)
- Creating a mental picture (visual, auditory or both) of word form (--)
- Learning the word's meaning (e.g. --- guessing from context)
- Creating a strong linkage between word form and meaning in the memory (regardless of the memory strategy used – as long as it is used)
- Using words (in example sentences, collocations, ---)

(Pavicic Takac 2008: 73)

Järvelä, Häkkinen & Lehtinen (2006) har forskat i inlärningsstrategier och teknologin i undervisning. De konstaterar att det kan finnas skillnader mellan inlärare när det gäller användning av inlärningsstrategier. Några människor använder medvetna inlärningsstrategier oftare än andra. Enligt tidigare forskning (Wade et.al 1990) har en skicklig studerande förmåga att förbinda olika inlärningsstrategier och att välja lämpliga strategier efter situationen. För att möjliggöra inläringen är inlärningsstrategier viktiga (Järvelä, Häkkinen & Lehtinen 2006: 104 – 105).

Tornberg (2009) behandlar ordförståelsestrategier och olika ledtrådar som kan utnyttjas för att förstå okända ord. Hon framhäver att det är bra om eleverna i skolan blir mer självständiga i förhållande till ordböcker. Enligt Tornberg (2009: 129) behöver man inte förstå varje ord i en mening utan det är möjligt att förstå den viktigaste informationen.

Att eleverna lär sig hur de kan utnyttja olika ledtrådar för att gissa till betydelsen hos okända ord i en text utesluter inte att de också måste lära sig använda lexikon och att en kombination av gissning med hjälp av ledtrådar och av ordboksanvändning förmodligen leder till optimal förståelse. (Tornberg 2009: 129)

När det gäller smarta apparater och ordinlärning, hjälper pekplattor och olika program på nätet läraren med att planera språkundervisning när det gäller ordinlärning och användning av smarta apparater. Den nutida teknologin och spel, t.ex. Kahoot, bjuder på möjligheter till olika inlärningsomgivningar.

3 MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenterar vi material och metoder som vi har använt. I kapitel 3.1 redogör vi för de informanter som deltog i undersökningen och presenterar hur materialet insamlades. I kapitel 3.2 presenterar vi enkäten som användes vid materialinsamlingen och motiverar vårt metodval.

3.1 Materialinsamling

Materialet för avhandlingen samlades in på våren 2016 med hjälp av en enkät i ett gymnasium. Enkäten består av sju flervalfrågor och sju öppna frågor. Urvalet i vår undersökning består av 26 gymnasieelever i årskurs 1 i ett gymnasium i mellersta Finland. De gymnaster som deltog i undersökningen har en medellång lärokurs i svenska. Forskningsresultatet analyseras både kvantitativt och kvalitativt. Med hjälp av enkätformulär kartlägger vi gymnasieelevernas användning av smarta apparater både på svensklektionerna och hemma i samband med självstudier i svenska. Med hjälp av öppna frågor om hur smarta apparater används hemma i samband med självstudier i svenska söker vi få en bild av de situationer där de digitala medierna används hemma i inläringen av svenska. Materialet samlades in under en svensklektion. Informanterna studerar svenska som medellång lärokurs och består av 18 pojkar och 8 flickor. Vi ville använda elever som målgrupp, eftersom deras perspektiv är mest väsentligt när det gäller språkinlärningsprocess och användningsvanor av smarta apparater och digitala medel.

I början av november 2015 kontaktade vi rektorn i undersökningsgymnasiet via e-post och fick tillstånd att genomföra undersökningen. Rektorn föreslog att vi borde kontakta någon svensklärare i gymnasiet och komma överens om tidtabellen för enkätundersökningen. I början av januari 2016 kontaktade vi alla svensklärare i gymnasiet och vi bestämde datumet. I februari besökte vi gymnasiet och träffade en grupp i B1-svenska. Läraren gav tid för eleverna att fylla i enkäten. Att svara på enkäten tog ungefär 15 minuter. Innan gymnasterna började svara på enkätsfrågorna, berättade vi om oss och våra studier och syftet med under-

sökningen.

3.2 Metod och materialinsamling

Vi använder en enkät som undersökningsmetod och analyserar enkätsvaren både kvantitativt och kvalitativt. Alanen (2011: 160) konstaterar att fördelen med användning av enkäter är att de är effektiva när materialet samlas in. De sparar tid och besvär när det gäller bearbetning av studien. Nackdelen med enkätundersökning är att den kan leda till en subjektiv tolkning av svaren. Det är viktigt att enkätfrågorna är enkla och entydiga så att informanterna tolkar dem på samma sätt. (Alanen 2011: 147)

Enligt Kalaja, Alanen & Dufva (2011: 19) är syftet med kvantitativ undersökningsmetod att räkna, beskriva och analysera information numeriskt. Enkät är ett av de typiska sätten att kvantitativt samla in material och resultatet rapporteras med olika tabeller, diagram eller figurer. I vår studie väljer vi att koncentrera oss på den kvantitativa metoden eftersom vi vill få en helhetsbild av användning av digitala medel i ordinlärning hos gymnasieelever och skillnader mellan pojkar och flickor i samband med användning av smarta apparater. Vi vill presentera våra resultat som siffror och därför har vi valt att använda den kvantitativa metoden. Det finns även öppna frågor i vår enkät som analyseras kvalitativt. Den kvalitativa metoden kompletterar den kvantitativa. Eleverna fick svara anonymt på enkäten i vår undersökning. I början av enkäten står en text som presenterar studien i ett nötskal och ger anvisningar för svarandet på enkätfrågorna. I texten betonas att undersökningen handlar om ordinlärning i svenska språket, inte i andra språk.

Enkäten är skriven på finska och består av sju flervalsfrågor och fyra öppna frågor. Orsaken till att språket i enkäten är finska är att vi vill att eleverna känner sig mer bekväma och att språket inte begränsar elevernas möjligheter att förstå och svara på frågorna. Det finns tre olika delar i enkäten (A-C). Den första delen består av flervalsfrågorna som gäller bakgrundsinformation, det vill säga om personliga uppgifter och vardagliga användningsvanor av smarta apparater i allmänhet. Den andra delen behandlar användningsvanor i gymnasiet, bland annat om eleverna får använda smarta apparater på svensklektionerna, både som individer och parvis eller i en grupp. I den sista delen får eleverna svara på frågor gällande an-

vändning av smarta apparater på fritiden och berätta hur de letar efter ordbetydelser. I slutet av varje del står öppna frågor.

Vi gjorde en pilotundersökning på kandidatseminariet för att få feedback på strukturen och frågorna i enkäten för att kunna utarbeta den innan den skickades till informanterna.

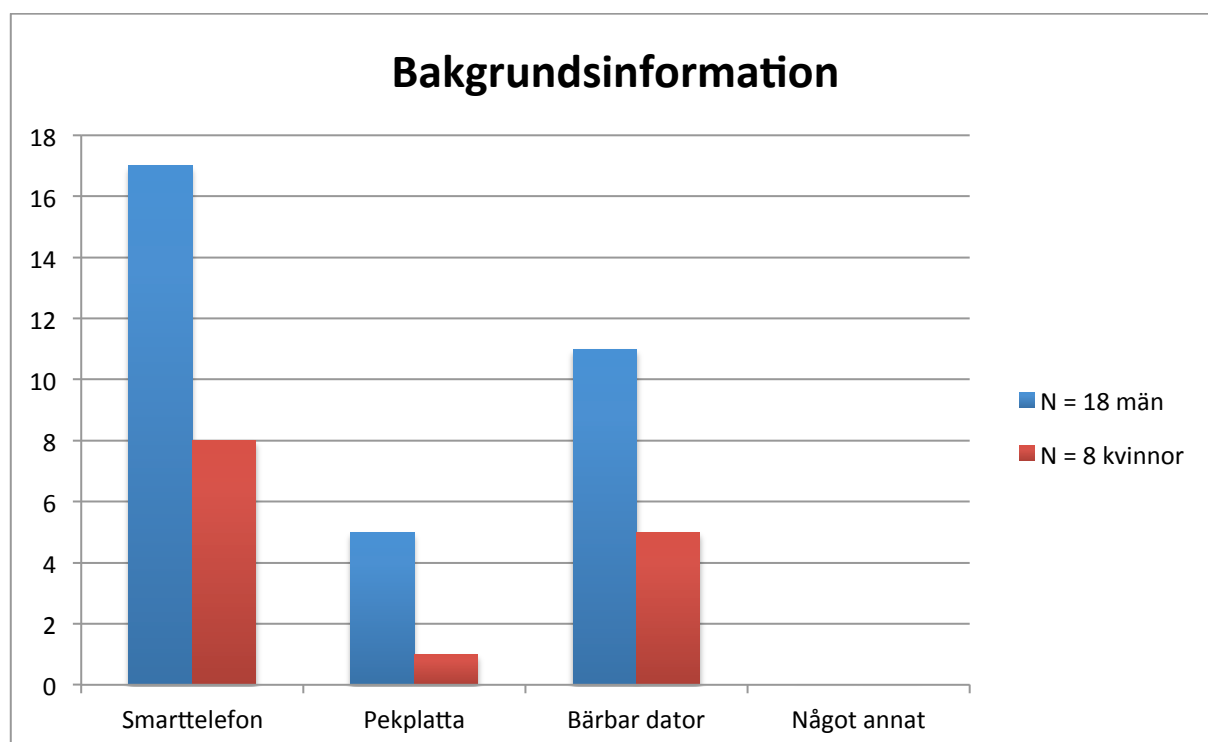

4 RESULTAT

I detta kapitel redogör vi för resultaten av enkätundersökningen. Kapitlet har indelats i 4 olika avsnitt. Först, i avsnitt 4.1, presenteras informanternas bakgrundsinformation, det vill säga skillnader mellan män och kvinnor i vardagliga användningsvanor av smarta apparater. Därefter, i avsnitt 4.2 presenteras informanternas användningsvanor av smarta apparater på svensklektionerna i skolan. I avsnitt 4.3 presenteras användningsvanor av smarta apparater på fritiden och den sista delen redogör för hur informanterna letar efter ordbetydelser.

4.1 Elevernas bakgrundsinformation och användning av smarta apparater

Frågeformuläret är skrivet på finska och inleds med frågor om personliga uppgifter, t.ex. om kön (se bilaga 1). Därefter börjar del A som består av två bakgrundsfrågor med hjälp av vilka vi utreder om informanterna dagligen *använder smarttelefon, pekplatta, bärbar dator eller någon annan apparat* och *om de i sin studiegrupp använder skolans egna pekplattor eller bärbara datorer*. Med dessa frågor kartlägger vi antalet manliga och kvinnliga gymnasister och deras användningsvanor när det gäller smarta apparater. Vi vill veta om skolan erbjuder gymnasisterna pekplattor eller bärbara datorer eller om de måste ha egna apparater. I figur 1 presenteras personliga uppgifter och informanternas dagliga användning av smarta apparater.

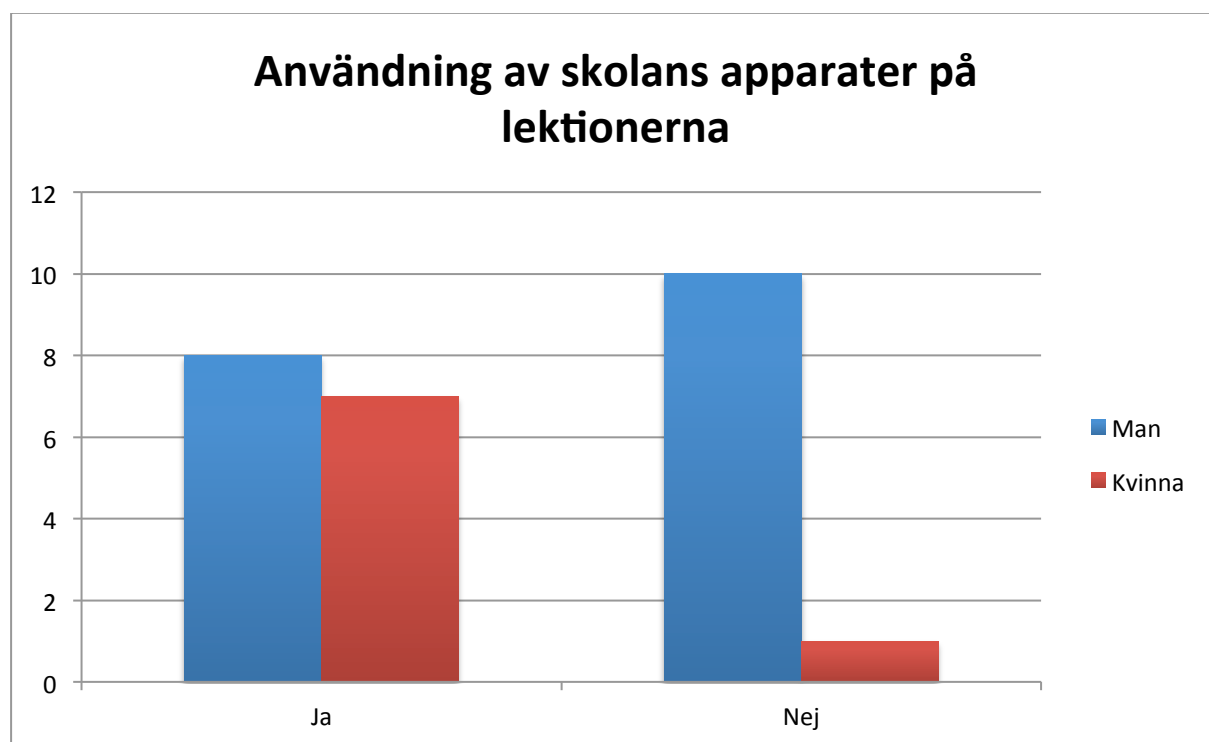

FIGUR 1. Andelen informanternas svar på frågan *Jag använder dagligen smarttelefon, pekplatta, bärbar dator, någonting annat?*

I figur 1 kommer det fram att gymnasisterna dagligen använder mest smarttelefon. Bara en av de manliga informanterna svarar att han inte dagligen använder en smarttelefon. 5 av de manliga och 1 av de kvinnliga gymnasisterna använder en pekplatta. Som figur 1 visar använder 11 av 18 män och 5 av 8 kvinnor dagligen en bärbar dator.

4.1.1 Att använda skolans apparater på lektionerna i allmänhet

I figur 2 presenteras användningen av skolans apparater på lektionerna, det vill säga om skolan erbjuder pekplattor eller bärbara datorer.

FIGUR 2. Informanternas svar på frågan *Använder din studiegrupp skolans (egna) pekplattor eller bärbara datorer (på lektionerna)?*

Av figur 2 framgår att användningen av skolans apparater är varierande. 8 män och 7 kvinnor svarar *Ja*, medan 10 män och 7 kvinnor svarar *Nej*. Orsaken till skillnaderna kan vara de varierande schemana mellan gymnasisterna. Några av eleverna kan gå på kurser där smarta apparater inte används särskilt mycket. Å andra sidan kommer det inte så tydligt fram i själva frågan att den gäller bara svensklektioner, så det är svårt att tolka svaren.

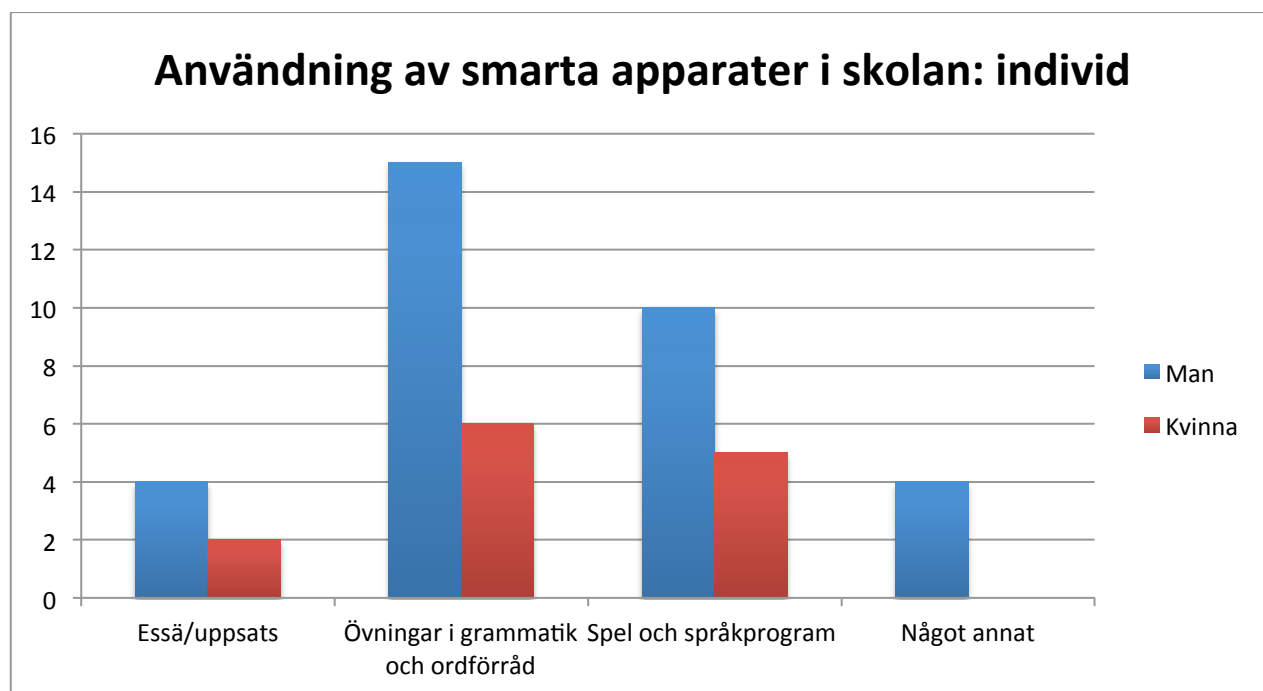
Efter frågan står en öppen fråga där eleverna får förklara vilken apparat eller vilka apparater de använder på lektionerna. Vi har räknat ihop de informanternas svar som har angett att de använder *iPad* och *pekplatta*, eftersom orden har samma betydelse. Det mest frekventa sva-

ret är *iPad*. 14 av 26 informanterna svarar att det används iPad på lektionerna. En av informanterna specificerar sitt svar genom att skriva att de ibland använder skolans pekplattor.

4.2 Användningsvanor på svensklektionerna i skolan

Del B i enkäten inleds med frågan *Hur och i hurdana situationer får du använda din egen smarttelefon/bärbar dator/surfplatta osv. på svensklektionerna*. Först redogör vi för användningen av smarta apparater i individuellt arbete och därefter kartlägger vi användningen i sådana situationer där informanterna arbetar parvis eller i en grupp.

I figur 3 presenteras hur informanterna använder smarta apparater i skolan i självständigt arbete.

FIGUR 3. Andelen informanternas svar på frågan *Hur och i hurdana situationer får du använda din egen smarttelefon/bärbar dator/pekplatta osv. på svensklektionerna i självständigt arbete?*

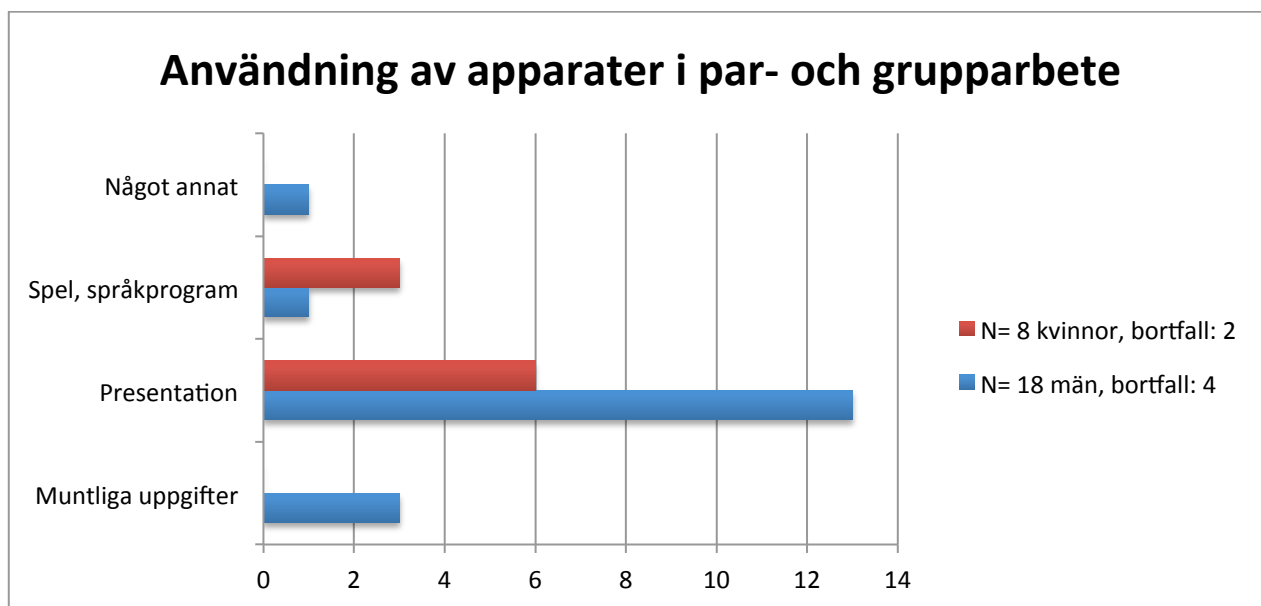
Av figur 3 framgår att informanterna – både män och kvinnor – mest utnyttjar smarta apparater när de gör övningar i grammatik och i samband med ordförråd, det vill säga övningar i

läroboken. 15 av de 18 männen och sex av de 8 kvinnorna svarar att de utnyttjar smarta apparater i olika övningar och i samband med ordförråd. Den näst vanligaste användningssituationen är i samband med spel och språkprogram. Här svarar 10 av 18 män och 5 av 8 kvinnor att de spelar eller använder något spelprogram. Att utnyttja smarta apparater i samband med essäskrivande är inte så vanligt hos informanterna. Bara 4 av männen och 2 av kvinnorna utnyttjar smarta apparater för detta syfte. Fyra av männen ger svaret *Något annat*. De har specificerat att de använder smarta apparater för att utarbeta en presentation, söka information på nätet och för att förbereda sig inför ett prov.

Efter flervalfrågan står det följande öppna fråga: *Om du använder någon apparat när du arbetar ensam, berätta här noggrannare hur du använder den*. Informanterna ger några exempel på vad de gör med apparaterna. Av svaren på den öppna frågan framgår att informanterna letar efter ordbetydelser, använder lexikon, söker information när de skriver, spelar Kahoot eller använder någon applikation för att utöka sitt ordförråd. Det finns inte så stora skillnader mellan män och kvinnor när det gäller specificerade svar på öppna frågan.

För att kunna jämföra resultaten i individ arbete och i grupparbete presenterar vi informanternas svar på samma fråga, det vill säga *Hur och i hurdana situationer* - - ur par- och grupparbetens synvinkel.

I figur 4 presenteras hur informanterna utnyttjar smarta apparater i skolan i par- och grupparbete.

FIGUR 4. Informanternas synvinklar till par- och grupparbete och svar på frågan *Hur och i hurdana situationer får du använda din egen apparat på svensklektionerna.*

Av figur 4 framgår det tydligt att smarta apparater används mest i par- och grupparbete när informanterna utarbetar en presentation på lektionerna. Därefter kommer alternativet spel och språkprogram. Här finns det inte så stora skillnader mellan män och kvinnor. När det gäller muntliga uppgifter utnyttjar bara 3 av 18 män smarta apparater. Inga av de kvinnliga informanterna svarar att de använder smarta apparater i muntliga övningar. Fyra av de manliga och två av de kvinnliga informanterna har inte alls svarat på denna fråga.

Efter flervalsfrågan står det åter en öppen fråga där informanterna får specificera sina användningsvanor i par- och grupparbete. Informanterna tar upp bland annat följande saker:

”Esitelmän laatimiseen, PP- tai Keynote –esitys.”

För att göra en presentation med hjälp av Powerpoint eller Keynote.

”Käytän lähinnä sanakirjaa.”

Jag använder mestadels lexikon.

”Tiedon hakeminen, Kahoot.”

För att söka information, Kahoot.

”Kirjoitan muistiinpanoja ja etsin tietoa.”

Jag skriver anteckningar och söker information.

”Suomentamiseen.”

För att översätta från svenska till finska.

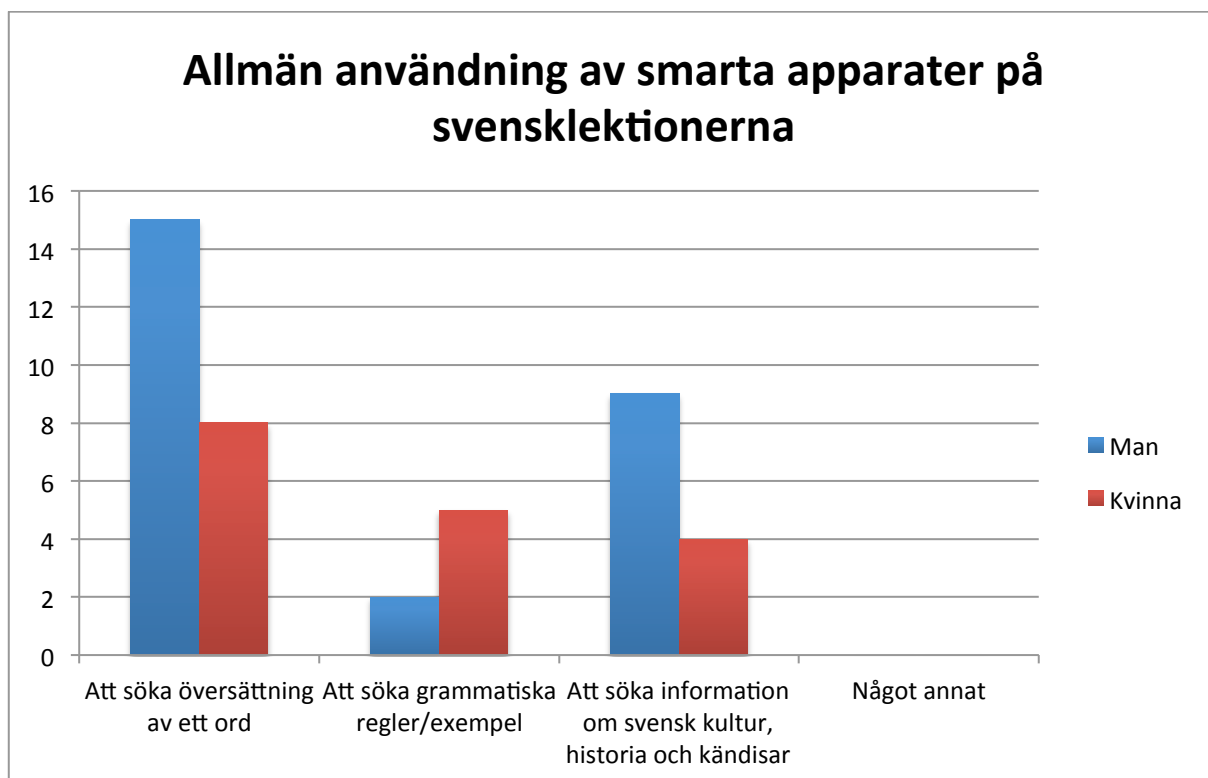
”Sanojen tarkistamisessa.”

För att kontrollera ordbetydelser.

Svaren på den öppna frågan är nästan desamma mellan män och kvinnor. Enligt informanternas svar utnyttjar de smarta apparater i par- och grupparbete på svensklektionerna till informationssökning på nätet och till utarbetandet av presentationer. Det framgår också att informanterna skapar presentationer och använder Microsoft Powerpoint eller Keynote som layout.

4.2.1 De situationer där informanterna använder smarta apparater på svensklektionerna

Den sista frågan i del B behandlar användningsvanor i allmänhet när det gäller svensklektioner, det vill säga vad informanterna har uppgett hur de oftast använder smarta apparater på svensklektionerna i skolan. Av figur 5 framgår det hur smarta apparater används på svensklektionerna.

FIGUR 5. Andelen informanternas svar på frågan *Jag använder smarttelefon/bärbar dator/pekplatta osv. under svensklektionen i skolan genom att...?*

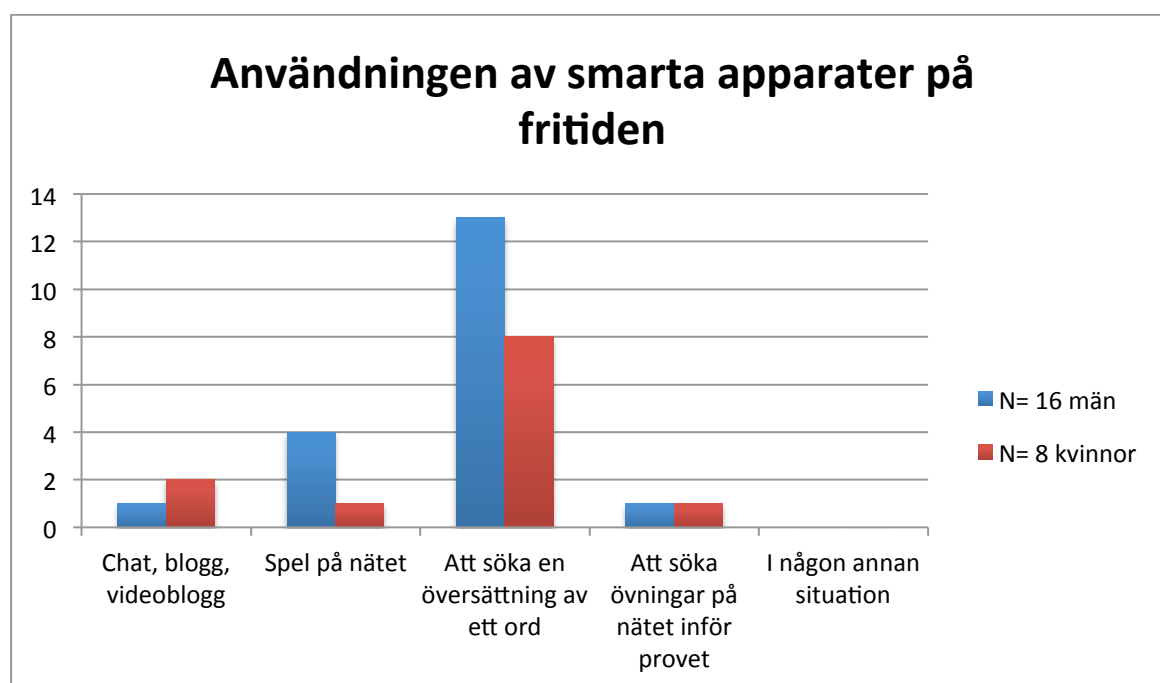
Figur 5 visar att gymnasisterna ofta tar reda på översättningar av ett ord från finska till svenska eller tvärtom. 15 av 18 män och alla de 8 kvinnorna svarar att de använder smarta apparater för att söka en översättning. När det gäller alternativet *Att söka grammatiska regler/exempel* använder de kvinnliga informanterna oftare smarta apparater till detta syfte än män: bara 2 av 18 män uppger att de gör så. Hälften av kvinnor och män anger att de söker information om svensk kultur, historia eller kändisar genom att utnyttja smarta apparater. Sammantaget kan det konstateras att det är vanligt att utnyttja smarta apparater för att söka en översättning av enskilda ord.

4.3 Att använda smarta apparater i inläring av svenska på fritiden

Del C i enkäten tog informanterna ställning till påståendet *Jag använder smarttelefon, bärbar dator, pekplatta osv. apparater när jag gör hemläxor, läser till provet eller använder annars på fritiden*. Med denna fråga vill vi redogöra för gymnasisternas användning av

smarta apparater på fritiden. Vi vill veta om de använder smarta apparater som hjälpmedel även i andra situationer än bara när de studerar till exempel med hjälp av lärobokens övningar på nätet. I flervalsfrågor finns det två alternativ som inte är så bundna till skolvärlden men som ändå ett sätt att lära sig svenska: att chatta/läsa eller titta på bloggar och att spela på nätet. Av figur 6 framgår informanternas svar på frågan *Jag chattar, läser bloggar eller tittar på videobloggar på svenska/Jag spelar på nätet och använder även svenska/Jag söker en översättning från svenskan till finskan eller tvärtom/Inför provet letar jag efter kursbokens övningar i samband med grammatik och ordförråd/I någon annan situation, i vilken situation?*

FIGUR 6. Andelen informanternas svar på frågan *Jag chattar, läser bloggar eller tittar på videobloggar på svenska/Jag spelar på nätet och använder även svenska/Jag söker en översättning från svenskan till finskan eller tvärtom/Inför provet letar jag efter kursbokens övningar i samband med grammatik och ordförråd/I någon annan situation, i vilken situation?*

Av figur 6 framgår det att informanterna ofta på fritiden utnyttjar smarta apparater för att ta reda på ordbetydelser och översättningar av ord från svenska till finska eller tvärtom. 13 av de 18 männen och alla de 8 kvinnorna använder smarta apparater för att söka en översättning av ett ord även på fritiden. Fyra av de 18 männen och en av de 8 kvinnorna anger att de spelar på nätet och använder svenska. När det gäller chattandet, bloggläsning och videobloggar

uppger en man och två kvinnor att de gör det. En av alla de 18 männen och en av alla de 8 kvinnorna anger att de söker övningar på nätet inför provet. Två av de manliga informanterna har inte svarat på frågan vilket har markerats som *bortfall* i figur 6. Sammantaget kan det åter konstateras (se 4.2.1) att det är vanligt att utnyttja smarta apparater för att söka en översättning av ett ord även på fritiden.

Efter flervalfrågan står det följande öppna fråga: *Här kan du berätta noggrannare på vilket sätt du använder apparaten i svenskstudier på fritiden.* Två av de 26 informanterna skriver svaret.

”Quizlet –sovellus on auttanut sanojen muistamisessa.”

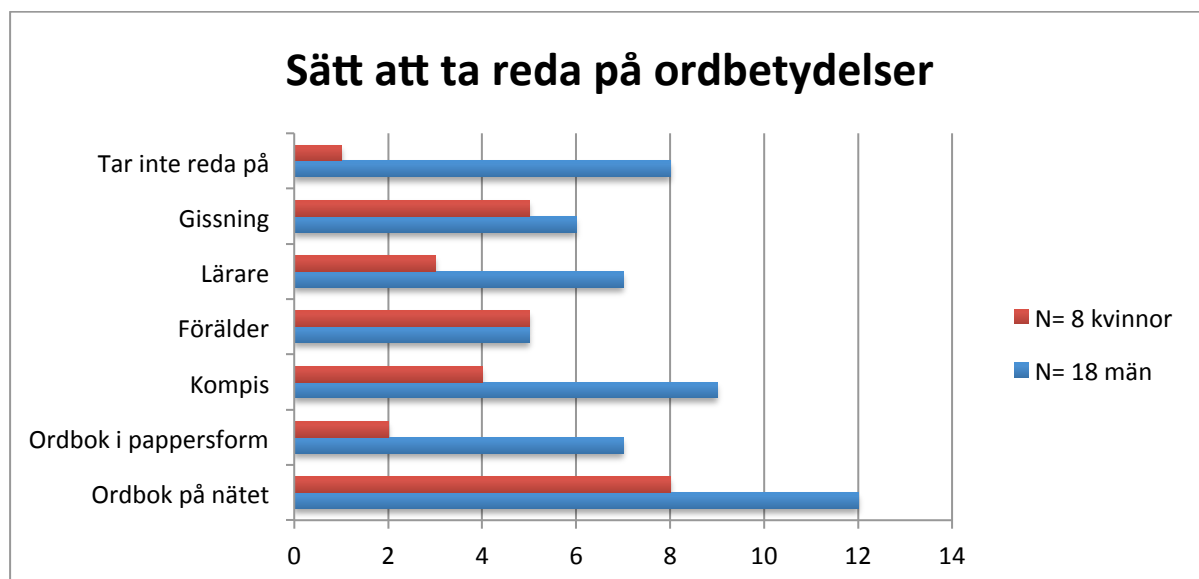
Quizlet-applikation har hjälpt mig att komma ihåg ord.

”Kuuntelen ruotsinkielistä musiikkia.”

Jag lyssnar på musik på svenska.

4.3.1 Hur tar eleverna reda på ordbetydelser?

Av figur 7 framgår informanternas svar på frågan *Om jag stöter på ett nytt ord på svenska, tar jag reda på betydelsen genom att använda ordbok på nätet/ att använda ordbok i pappersform/ att fråga en kompis/ att fråga en förälder/ att fråga lärare/ jag försöker gissa ord-betydelse enligt kontexten/ jag tar inte alltid reda på ordbetydelser.*

FIGUR 7. Andelen informanternas svar på frågan *Om jag stöter på ett nytt ord på svenska, tar jag reda på betydelsen genom att använda ordbok på nätet/ att använda ordbok i pappersform/ att fråga en kompis/ att fråga en förälder/ att fråga lärare/ jag försöker gissa ordbetydelser enligt kontexten/ jag tar inte alltid reda på ordbetydelser.*

Figur 7 visar att 12 av 18 män och alla de 8 kvinnorna utnyttjar smarta apparater och ordbok på nätet för att leta efter ordbetydelser. 7 av 18 män och två av 8 kvinnor anger att de använder ordböcker i pappersform. När det gäller att be en annan person om hjälp anger 9 av män och fyra av kvinnor att de ber en kompis om hjälp. 5 av de manliga och 5 av de kvinnliga informanterna ber en förälder om hjälp om de inte känner till något ord. Sju av 18 män och tre av 8 kvinnor frågar läraren om ordbetydelser. När det gäller att gissa ordbetydelser anger 6 av 18 män och 5 av 8 kvinnor att de försöker gissa ordbetydelser med hjälp kontexten. 8 av 18 män och en av 8 kvinnor uppger att de inte ens tar reda på ordbetydelser. Sammantaget kan det konstateras att informanterna ofta svarar att de använder ordböcker på nätet.

I samband med alternativet A (ordbok på nätet, se bilagan 1) står det följande öppna fråga: *Vilken webbsida?* Antalet svar är sammanlagt 17. Informanterna svarade mest enligt följande:

”Vaihtelee, googlaan sanan.”

Det beror på, jag googlar ordet.

”Sanoma Pron sanastosovellus.”

Jag använder en applikation av Sanoma Pro.

”Google translate/Sanakirja.org.”

Google translate eller Sanakirja.org.

”Google kääntäjä.”

Jag använder Google translate.

8 av 17 informanterna anger att de använder webbsidan *sanakirja.org* och 8 av 17 informanterna uppger att de utnyttjar *Google translate* som hjälpmedel. En av informanterna svarar att hen använder en applikation som är gjord av Sanoma Pro.

5 DISKUSSION

I detta kapitel går vi igenom våra forskningsfrågor och diskuterar resultaten. Därtill redogör vi för validitet och reliabilitet.

Den första forskningsfrågan var *Använder gymnasisterna smarta apparater i sin språkinläring? I så fall, hur?* Största delen av informanterna använder smarta apparater, mest smarttelefon, och användningen av smarta apparater är daglig. Informanternas användningsvanor är nästan lika när det gäller användningen av smarta apparater både i skolan och på fritiden. Av resultaten framgick att pekplatta är det vanligaste verktyget i skolan. Undervisningsstyrelsen (2015: 7) framhäver att studerandena ska handledas att använda digitala studiemiljöer och studiematerial för att söka och utvärdera information i olika former. Det var intressant att lägga märke till att smarta apparater utnyttjas i språkundervisning.

I gymnasiet använder informanterna smarta apparater i individuellt arbete mest i övningar i grammatik och ordförråd. I par- och grupparbete utnyttjar de apparater när de utarbetar presentationer på svensklektionerna. Det visade sig att enkäten innehöll några problematiska frågor. När vi kartlade användningsvanor i individuellt arbete och i par-och grupparbete specificerade vi inte vilka smarta apparater de utnyttjar och hur de gör det i praktiken.

Den andra forskningsfrågan var *Använder gymnasieeleverna fortfarande ordböcker i pappersform?* Informanternas sätt att ta reda på ordbetydelser sker mest med hjälp av Internet, men det framgick också att de fortfarande utnyttjar ordböcker i pappersform. Några av informanterna valde båda de två alternativen: *genom att använda ordbok på nätet och att använda ordbok i pappersform*. Det kan antas att källkritik har förökats i undervisningen, eftersom det är möjligt att hitta vad som helst på nätet. Ändå kom det fram att de flesta informanter använder *Google Translate* för att kontrollera ordbetydelser. Detta fenomen oroar oss. Ur vår synvinkel är utnyttjandet av *Google Translate* inte pålitligt. Med hjälp av *Google Translate* kan det kontrolleras fullständiga meningar eller fraser. Enligt vår erfarenhet ger det inte helt rätta översättningar utan man måste vara medveten om att översättning kan bli felaktig. Därför antar vi att människor vill kontrollera ordbetydelser genom att använda ord-

böcker i pappersform eftersom ordböcker på nätet inte är säkra. Hypoteserna i vår undersökning var att Internet används som hjälpmedel i språk- och ordinlärning och att ungdomarna flitigt använder smarta apparater och att de sällan använder fysiska ordböcker. De resultat vi fick är likriktade med våra hypoteser även om resultaten inte kan generaliseras.

Den tredje forskningsfrågan var *Hur tar eleverna reda på vad orden betyder?* Det vanligaste svaret var att ta reda på ordbetydelser på nätet genom att använda smarta apparater. Vi antar att orsaken till att använda e-ordböcker är att det är ett lätt och snabbt sätt att hitta information. Det framgick även att informanterna tar reda på ordbetydelser genom att fråga en kompis, lärare eller en förälder. Därtill finns det situationer där informanterna antingen gissar ordets betydelse i kontexten eller inte tar reda på ordbetydelser alls.

Den sista forskningsfrågan var *Finns det skillnader mellan könen när det gäller att ta reda på ordbetydelser?* Det kom dock fram några skillnader mellan de manliga och kvinnliga informanterna. Å ena sidan var det intressant att de manliga informanterna oftare tar reda på ordbetydelser genom att fråga en kompis, lärare eller en förälder. Troligen är det snabbaste och bekvämligaste sättet att fråga läraren om ordbetydelser. Eleverna litar antagligen på att läraren kan svara på deras frågor och känner till orden.. Att be någon person om hjälp i allmänhet var typiskt både för män och för kvinnor. Å andra sidan har både de manliga och kvinnliga informanterna svarat att de gissar ordbetydelser med hjälp av kontexten. Det som var särskilt överraskande var att männen inte alltid tar reda på ordbetydelser och att kvinnorna sällan gör det i stället. Två av de manliga informanterna hade strukit över ordet *svenska* i alternativet *Jag spelar spel på nätet där jag använder även svenska* och bytt det till ordet *engelska*. Orsaken till detta kan vara skillnader i attityder mot svenska språket.

5.1 Validitet och reliabilitet

Antalet informanter var så litet att det inte är möjligt att dra generaliserade slutsatser. Ändå hjälpte denna undersökning oss att få en bild av det hur gymnasieelever använder och utnyttjar digitala medel i språkinlärning. Att kartlägga användningen av smarta apparater i språkinlärning med hjälp av enkäten var ett effektivt sätt att ta reda på användningsvanor. Efter att ha gått igenom resultat upptäckte vi att vissa frågor hade problematiska formuleringar.

Det som var problematiskt var att vi inte fick svar på alla öppna frågor där informanterna fick förklara på vilket sätt de använder apparater. De öppna enkätsfrågorna var otydliga och svåra att tolka. När vi redogjorde för användningsvanor i skolan specificerade vi inte tillräckligt noggrant att frågorna gäller bara svensklektioner t.ex. några av informanterna svarade att de får använda pekplattor etc. på lektionerna i allmänhet fast frågorna i vår undersökning gällde bara svenskundervisning.

Problemet var inte själva svaren utan formuleringen och dispositionen i enkätformulären. Vi hade även inte formulerat några av de öppna frågorna t.ex. *Här kan du berätta noggrannare på vilket sätt du använder apparaten i svenskstudier i skolan/ på fritiden.* På några av de öppna frågorna hade vissa informanter svarat ironiskt, t.ex. *Jag rör vid skärmen med känslan.* Vi skulle även ha kunnat specificera formuleringen och fråga varför de använder ordböcker i pappersform genom att lägga till en öppen fråga. Om vi hade formulerat enkäten bättre skulle vi kunna ha fått mer specificerade resultat.

6 AVSLUTNING

Syftet med denna studie var att undersöka hur gymnasieeleverna utnyttjar smarta apparater eller digitala medel i sin språkinläring. Resultat visade att gymnasieeleverna använder mycket smarta apparater när de kontrollerar ordbetydelser och översättningar av ord. I studien framkom det även att det är ganska vanligt hos gymnasieeleverna att spela olika spel med hjälp av applikationer. Som blivande lärare är vi intresserade av olika inlärnings- och undervisningsstrategier. Vi anser att digitaliseringen erbjuder mångsidiga möjligheter när det gäller språkinläring och individualisering.

Denna studie har fördjupat vårt intresse för användning av digitala läromaterial och smarta apparater i undervisningen. Den nya läroplanen framhäver digital kompetens och betydelsen av det kritiska tänkandet. Med hjälp av resultaten kan vi som blivande lärare se vilka de vanligaste sätten är att utnyttja smarta apparater i språkinläring. Vi är intresserade av att fortsätta forska i detta tema i framtiden. Det skulle vara intressant att samarbeta med andra lärare och skapa en applikation som är lika lätt att använda som e-ordböcker och som kan utnyttjas i språkundervisningen oberoende av vilken lärobok som används. Hela undersökningsprocessen har varit vägledande och vi hoppas att den hjälper oss att utveckla smida våra idéer i arbetslivet som lärare i svenska språket.

LITTERATUR

Finlands officiella statistik (FOS). 2015. *Befolkningens användning av informations- och kommunikationsteknik*. Helsinki: Statistikcentralen. (hämtad 30.1.2016)

http://www.stat.fi/til/sutivi/2015/sutivi_2015_2015-11-26_tie_001_sv.html

Hautala, P. & Jyrkkänen, L. 2011. *Yläkoulun oppilaiden ja opettajien käsityksiä uusmedian hyödyntämisestä opetuksessa*. Pro gradu -avhandling. Jyväskylän universitet: Institutionen för språk. (hämtad 29.4.2016)

<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/26949/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-2011051210789.pdf?sequence=1>

Kozma, R. 2003. International Association for the Evaluation of Educational Achievement. *Technology, innovation and educational change, A global perspective – A report of the Second Information Technology in Education Study, MODULE 2*. (hämtad 23.2.2016)

<http://www.worldcat.org/title/technology-innovation-and-educational-change-a-global-perspective-a-report-of-the-second-information-technology-in-education-study-module-2/oclc/803969743/viewport>

Järvelä, S., Häkkinen, P. & Lehtinen, E. 2006. *Oppimisen teoria ja teknologian opetus-käyttö*. Helsinki: WSOY.

Kalaja, P., Alanen, R. & Dufva, H. 2011. *Kieltä tutkimassa. Tutkielman laatijan opas*. Helsinki: Finn Lectura.

Lindh, P. & Nyqvist Andersson, A. 2008. *Den nya nätgenerationen. En studie om gymnasieungdomarnas kommunikation via den digitala tekniken*. Examensarbete. Kalmar: Institutionen för Kommunikation och Design vid Högskolan i Kalmar.

<http://www.ungkommunikation.se/documents/ungkommunikation/documents/lindhnyqvistandersson.pdf>

Ouakrim-Soivio, N. 2010. Datorgeneration utmanar våra uppfattningar om lärande. *Skola 3.0*. Utbildningsstyrelsen. (hämtad 1.2.2016)
http://www.oph.fi/download/144010_Skola_3.0_v3.pdf

Palfrey, J. & Gasser, U. 2008. *Born digital. Understanding the first generation of digital natives*. Basic Books, A Member of the Perseus Books Group. (hämtad 1.2.2016)
<http://www.borndigitalbook.com/>
http://pages.uoregon.edu/koopman/courses_readings/phil123-net/identity/palfrey-gasser_born-digital.pdf

Prensky, M. 2001. *Digital natives, Digital Immigrants*. MCB University Press. Vol 9. No.5: *On the Horizon*. (hämtad 2.2.2016)
<http://www.marcprensky.com/writing/Prensky%20-%20Digital%20Natives,%20Digital%20Immigrants%20-%20Part1.pdf>

Utbildningsstyrelsen. 2015. *Grunderna för gymnasiets läroplan 2015*. (hämtad 1.2.2016)
http://www.oph.fi/download/172124_lukion_opetusuunnitelman_perusteet_2015.pdf

Utbildningsstyrelsen. 2010. *Skola 3.0*. (hämtad 1.2.2016)
http://www.oph.fi/download/144010_Skola_3.0_v3.pdf

Tapscott, D. 2009. *Grown up digital. How the net generation is changing your world*. New York: McGraw-Hill. (hämtad 29.1.2016)
[http://socium.ge/downloads/komunikacisteoria/eng/Grown_Up_Digital_-_How_the_Net_Generation_Is_Changing_Your_World_\(Don_Tapscott\).pdf](http://socium.ge/downloads/komunikacisteoria/eng/Grown_Up_Digital_-_How_the_Net_Generation_Is_Changing_Your_World_(Don_Tapscott).pdf)

Tornberg, U. 2009. *Språkdiradaktik*. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Pavičić Takač, V. 2008. *Vocabulary Learning Strategies and Foreign Language Acquisition*. Multilingual Matters.

BILAGA 1

Tämä kysely koskee älylaitteiden käyttöä ruotsin kielen sanaston oppimisessa. Kyselyn on laatinut Laura Luoma ja Sini Narsakka, kaksi Jyväskylän yliopiston ruotsin opettajaopiskelijaa.

Ole hyvä ja vastaa seuraaviin kysymyksiin. Lue kysymykset huolellisesti. Ympyröi itsellesi sopivimmat vaihtoehdot. Lisää myös avoimiin kohtiin perustelut. Mieti vastauksiasi rauhassa. Kyselyyn vastataan nimettömästi ja vastauksiasi käsitellään täysin luottamuksellisesti. Vastaukset jäävät vain meidän tietoomme, eikä yksittäisiä vastauksia voi tunnistaa joukosta. Vastaamalla kyselyyn annat luvan käyttää vastauksia tutkimuksemme materiaalina. Kysymykset koskevat ainoastaan ruotsin kieltä. Mieti siis vastauksiasi ruotsin kielen oppimisen pohjalta.

Sukupuoli: mies/nainen

A) TAUSTATIEDOT

• Minulla on päivittäisessä käytössä...

a) älypuhelin

b) tabletti

c) kannettava tietokone

d) joku muu; mikä? _____

• Onko luokallasi käytössä koulun omia iPadeja tai kannettavia?

a) Kyllä

b) Ei

Jos vastasit kyllä, mitä laitetta/laitteita käytätte? _____

B) KÄYTTÖTOTTUMUKSET KOULUSSA

Miten tai millaisissa tilanteissa saat käyttää apuna (omaa) älypuhelinta/kannettavaa tietokonetta/tablettia/iPadia yms. **ruotsin oppitunneilla**?

- Yksilötyöskentelyssä
  - a) essee
  - b) kirjan kappaleiden harjoitukset (kielioppi ja sanastot)
  - c) pelit, kieliohjelmat (esim. Abitreenit)
  - d) jokin muu, mikä? _____

Jos käytät laitetta yksilötyöskentelyssä, kerro tässä tarkemmin miten käytät laitetta:

- Pari-/ryhmätöissä
  - a) suulliset harjoitukset
  - b) esitelmä
  - c) pelit, omat kieliohjelmat
  - d) jokin muu, mikä? _____

Jos käytät laitetta pari-/ryhmätyöskentelyssä, kerro tässä tarkemmin miten käytät laitetta:

• Käytän älypuhelinta/kannettavaa tietokonetta/tablettia yms. ruotsin kielen opiskelussa **koulussa**, kun...

- a) Etsin suomennosta ruotsinkieliselle sanalle tai toisinpäin
- b) Etsin jotakin kielioppiin liittyvää sääntöä tai esimerkkiä Internetistä
- c) Etsin tietoa kulttuurista, historiasta, julkisuuden henkilöistä yms. (Ruotsi)
- d) Jossakin muussa tarkoituksessa? Missä? _____

C) KÄYTTÖTOTTUMUKSET VAPAA-AJALLA

• Käytän älypuhelin/kannettavaa tietokonetta/tablettia yms. laitteita **kotitehtäviä tehdessä, kokeeseen lukiessa tai muuten vapaa-ajalla:**

- a) Chattailen, luen blogeja tai katson videoblogeja ruotsiksi
- b) Pelaan verkkopelejä, joissa käytän myös ruotsia
- c) Etsin suomennosta ruotsinkieliselle sanalle tai toisinpäin
- d) Ennen koetta etsin netistä kurssikirjan sanasto- tai kielioppiharjoituksia

Mikä sivusto? _____

e) Muussa tilanteessa, missä? _____

Tässä voit kertoa tarkemmin miten käytät laitetta ruotsin opiskeluun vapaa-ajalla:

_____

C) LOPUKSI

• Jos törmään uuteen ruotsinkieliseen sanaan, selvitän sen...

a) nettisanakirjasta

Miltä sivustolta? _____

b) kirjamuotoisesta sanakirjasta

c) kaverilta

d) vanhemmalta

e) opettajalta

f) yritän arvata merkityksen asiayhteydestä

g) En aina selvitä sanan merkitystä ollenkaan

Kiitos osallistumisesta! ☺